

Quan la fe assetja la raó



La presència de Francesc Camps i Rita Barberà a tot d'actes religiosos, ha estat una constant d'ençà la seua arribada al poder.

Les fermes conviccions religioses del president valencià, Francesc Camps, condicionen, i molt, la seua tasca de govern. Les picades d'ull inicials han mutat en un tracte amable il·limitat envers l'arquebisbat autòcton, que no ha volgut fer cap declaració per a aquest dossier.

Francesc Camps agraeix sempre que pot el paper decisiu que els jesuïtes han tingut en la seua vida. Estudià amb ells i ha arribat tan alt com ha arribat amb aquells fonaments. La veritat, però, és que la tasca executiva de Camps ha tendit a afavorir corrents religiosos que ben poc tenen a veure amb els moderats jesuïtes. Tant l'Opus Dei com els Legionaris de Crist, per exemple, se senten íntimament lligats al beat Camps. També, i de quina manera,

l'arquebisbe de València des d'ara fa setze anys, Agustín García-Gasco.

Si el llicenciat Eduardo Zaplana va haver d'esforçar-se a teixir una bona relació amb García-Gasco, Camps ho ha tingut bastant més senzill. Ell no ha hagut de passar cap prova de fe, ni concedir privilegis que l'acostaren al carrer del Palau de València. Ell, simplement, ha hagut de ser com és: benèvol amb l'Església. Amb l'alcaldesa Rita Barberà, conforma el brou de cultiu ideal perquè el catolicisme

més conservador arrelle al País Valencià com enlloc més.

La celebració al cap i casal de la V Trobada Mundial de les Famílies, esdevinguda el 8 i el 9 de juliol de 2006, n'és una bona prova. Tant la Generalitat com l'Ajuntament van esmerçar-hi alguns milions d'euros, però qualsevol intent de precisar-ne la quantitat exacta topa amb el boirós "alguns". N'hi ha que diuen que entre vint i trenta, i els més pessimistes apunten que la despesa pública amb motiu d'aquelles dues jornades s'acosta més al centenar de milions. La Generalitat va actuar amb meticulositat, desviant despeses cap a diverses conselleries i incloent-les en apartats difícilment escrutable per la mateixa Sindicatura de Comptes. Un ocultisme que ha permès de mantenir l'enigma de la despesa global fins al punt de convertir-lo, gairebé, en un fenomen paranormal.

Si en el cas de la visita papal domina la foscor, el tracte de favor envers la Universitat Catòlica Sant Vicent Màrtir és transparent. El Consell s'entesta a permetre que aquest centre de creació recent -fruit del desig de l'arquebisbe de controlar una universitat- impartisca medicina, tot i no estar homologat pel govern estatal. Entre les assignatures de què consta hi ha bioètica i deontologia professional, sempre, és clar, sota una visió cristiana de la vida.

Tot i això, un dels pocs punts de dissensió entre poder polític i poder eclesial, al País Valencià, ha estat l'acceptació de Camps d'investigar amb cèl·lules embrionàries o adultes, després que el científic i ara ministre Bernat Sòria s'haguera vist obligat a continuar les seues recerques a Andalusia. Camps, de fet, s'enorgulleix de "ser una comunitat capdavantera" en aquest terreny.

Un matrimoni sagrat. Ni aquest episodi esporàdic no enterboleix la grata relació entre Camps i un García-Gasco que va arribar a l'edat jubilar el

2006 i que és a punt de ser substituït. El final del seu mandat a l'arxidiòcesi haurà estat ben galdós, quant a acords amb l'executiu valencià. La Conferència Episcopal Espanyola, a través de Televisión Popular de Valencia, s'ha fet amb una de les dues llicències d'abast autonòmic -l'altra ha estat per al grup Vocento- de televisió digital terrestre (TDT). També s'ha aixecat la primera església en honor de sant Josepmaria Escrivà de Balaguer, en un dels set solars que l'ajuntament de València va adjudicar a l'arquebisbat en canvi que aquest cedira els rics terrenys de l'Almoina -rere la Seu capitalina- per fer-hi un museu sobre l'origen de la ciutat. García-Gasco no és de l'Opus, però a la inauguració de l'església en qüestió va assegurar que havia "resat molt a sant Josepmaria perquè aquesta parròquia fóra una realitat."

En un d'aquells solars, el que ara com ara ocupen les restes de les naus Cross, a tocar de la Ciutat de les Arts i les Ciències, s'erigirà una megaesglésia de 3.300 metres quadrats amb un campanar de 28 metres, en aquest cas la dels Beats Màrtirs Valencians, que homenatjarà aquells religiosos del bàndol franquista que van morir a la guerra del 36. Una aposta que lliga amb la continuada beatificació de màrtirs valencians al Vaticà, sempre del mateix vessant ideològic.

Les prebendes han superat l'àmbit purament urbanístic. Per tal de construir noves esglésies, l'arquebisbat gaudeix d'un crèdit de l'Institut Valencià de Finances, dependent de la Generalitat, amb unes clàusules benefactores: els sis milions d'euros cedits per l'erari públic s'han de retornar al cap de 23 anys i no de 15, com acostuma a passar en aquesta mena de tractes. L'estat dels comptes de l'arquebisbat és un altre misteri de volada: els capellans de la diòcesi s'oloren que el patrimoni ha davallat força durant els últims anys de García-Gasco.

L'harmonització dels delers de Camps amb la legislació ha fet el cim amb motiu de la reforma estatutària. Segons l'article 57 de la nova carta magna valenciana, el monestir cistercenc de la Vallidigna, adquirit a la dècada dels vuitanta per la Generalitat,

PRATS I CAMPS



A l'esquerra, Parròquia de San Josemaria Escrivà, del OPUS, al carrer de Sant Clement de València. A la dreta, les instal·lacions de Televisión Popular de València.

PRATS I CAMPS



és "temple espiritual, històric i cultural de l'antic Regne de València, i és igualment símbol de la grandesa del Poble Valencià" (sic). Amb urgència, Camps s'ha afanyat a consensuar una llei per a especificar-ne els usos i ha volgut dotar l'arquebisbat de la capacitat de "regular-ne l'ús religiós".

El penúltim episodi del maridatge Consell-Església ha estat l'obligació d'estudiar Educació per a la Ciutadania -que s'impartirà a partir del setembre en segon d'ESO- en llengua anglesa i no en cap de les dues d'oficials. Una bufetada al ministeri que s'acaba d'acompanyar d'una mesura encara més transcendent: no caldrà que els alumnes vagen a classe. N'hi haurà prou de presentar un treball per trimestre, en anglès, relacionat amb la matèria. Una alegria per a tots aquells pares i mares que pretenien convertir en objectors els seus fills.

Veus dissonants. Costa de trobar veus crítiques dins d'una Església valenciana que, tot i tenir més bisbes que ningú arreu de l'estat, no té un arquebisbe oriünd des del 1923. Ningú de l'arquebisbat no ha volgut parlar, per a aquest setmanari, però sí que ho ha fet el capellà Honori Pasqual, crític de la fecunda relació entre Camps i García-Gasco. Pasqual parla d'"evident tracte de favor" envers un arquebisbe que "ni ha sabut ni ha volgut mantenir la imparcialitat política, cosa aberrant des del punt de vista pastoral." Aquest capellà considera que l'Església "dels màrtirs" és una "provocació política típica de qui no té sensibilitat cristiana, ja que l'Església no sols no demana perdó per alguns comportaments del passat, sinó que, a més, va en la direcció contrària." Ell i d'altres, aplegats

al Grup de Capellans de Dissabte, demanen que l'església duga el nom de Santa Maria del Perdó i la Reconciliació. "Si no -rebla- serà com fer un Valle de los Caídos a la darrera ciutat republicana."

Una posició semblant manté Honori Pasqual al voltant del boicot a Educació per a la Ciutadania: "Quan hi havia insubmissió militar, l'Església no sols no callava, sinó que deia que era il·legítim. Ara, en canvi, objectar contra aquesta assignatura és cristianament legítim. No ho entenc, sobretot perquè a tots ens interessa que s'eduque en valors de convivència i en el respecte al medi ambient... Una altra cosa seria que parlara de missions humanitàries de l'exèrcit." En aquest sentit, assenyala que "en un estat com el nostre, l'ètica de l'estat no té per què coincidir amb la moral catòlica; açò és nacionalcatolicisme." I remata: "Escollint Federico Jiménez Losantos entenc que és urgent que s'estudie Educació per a la Ciutadania." Sobre la Universitat Catòlica, aquest capellà opina que "no té cap sentit, encara més quan no s'adreça a les capes humils, sinó a les més riques: això és anar en contra de l'ideari cristià." "Trobe a faltar -conclou- més valentia en altres temes, com ara la directiva de la UE sobre l'expulsió d'immigrants: l'Església hauria de dur bones notícies a la gent pobra i als oprimits."

A la fi, una Església diametralment oposada a l'actual. Potser per això l'any passat, i per primera vegada a la història, al País Valencià hi va haver més matrimonis civils que no eclesíasts.

Victor Maceda